
Lønnsoppgjøret 1998 - usolidarisk for akademikere

FRA FORENINGEN

AARSETH HP

Da Legeforeningen var med å stifte Akademikerne i oktober 1997 hadde vi tatt sikte på at den nye organisasjonens skulle fremstå som en fullverdig forhandlingssammenslutning i det offentlige lønnsoppgjøret per 1. mai 1998. Slik ble det ikke.

Motkreftene som ble utløst var sterkere enn vi hadde forventet. I statssektoren var det for så vidt enighet om at Akademikernes forhandlingsrett skulle avgjøres av Arbeidsretten, den saken tapte vi. I KS-sektoren var problemstillingene ikke så meget preget av jus som av politikk. På den annen side er partsforholdet her knyttet til den enkelte organisasjon og ikke til hovedsammenslutningen, slik at Akademikernes medlemsorganisasjoner står på egne bein. I Oslo kommune er forholdet litt annerledes fordi de sju andre akademikerorganisasjonene fortsatt er bundet av en avtale om forhandlingsordningen. Imidlertid er også her partsforholdet knyttet til den enkelte forening. Forhandlingene i offentlig sektor har derfor i år funnet sted uten deltakelse fra Akademikerne.

I staten vil de sju være bundet av sitt fortsatte AF-medlemsskap og derfor forpliktet av AFs avtale. AF vil føre justeringsforhandlinger for dem og også være ansvarlig for de lokale forhandlingene til høsten. Legeforeningen har et annet forhold. Legeforeningen ønsker ikke å binde seg nå, fordi Akademikerne vil kunne slutte seg til hovedtariffavtalen på statsområdet fra 1. januar 1999 når AF-medlemsskapet opphører for de sju. Vi har derfor forlenget særavtalene i staten, men vil ikke slutte oss til hovedtariffavtalen. Våre medlemmer vil få det generelle tillegget på kr 10 000. Legeforeningen regner med at staten ser et behov som arbeidsgiver for å gjøre noe med noen av våre stillinger i justeringsoppgjøret, særlig innenfor vitenskapelig sektor. Likeledes må vi regne med at arbeidsgiverne i staten vil komme med tilbud til våre medlemmer i de lokale forhandlingene, selv om vi formelt ikke har forhandlingsrett. Hvis det skjer forandringer for legenes vilkår innen de andre tariffområdene, vil det være anledning til å endre særavtalen i staten tilsvarende.

I KS-sektor ble akademikerorganisasjonene innkalt til Riksmeklingsmannen da det ble varslet om plassoppsigelse. Akademikerne ble da forelagt den samme skisse som de andre hovedsammenslutningene til dels hadde anbefalt, men som noen organisasjoner har gått til streik på. Akademikerne anbefalte den fremlagte skissen. Den enkelte organisasjon har nåfrist til 26. juni for å si ja eller nei til forslaget. Innen den tid vil Legeforeningen og Kommunenes Sentralforbund ha forhandlet særavtalene. Sentralstyret i Legeforeningen vil i sitt møte 24. juni ta stilling til det totaleresultatet for legene i kommunesektoren. Det vil bestå av 10000 kroner per år til alle (litt mer til enkelte av de yngste) samt muligheten for å forhandle innenfor en pott på 0,78% som er satt av til lokale forhandlinger. Overfor Kommunenes Sentralforbund har vi ikke lagt skjul på at vi i tillegg til dette må ha noe på særavtalene. Om dette blirmulig, gjenstår å se. Hvis ikke kan Legeforeningen komme i streik en gang etter 26. juni.

I Oslo kommune er situasjonen mer uklar. Akademikernes krav er returnert med beskjed om at Legeforeningen som friorganisasjon, vil høre nærmere fra kommunen. Foreløpig har vi ikke hørt et ord. Samtidig er vi i en spesiell situasjon i Oslo på grunn av arbeidet med konvertering av avtaleløs spesialistpraksis. Det tilbudet som Oslo kommune har lagt seg på, er så langt ikke akseptabelt. Vi har av den grunn heller ikke gått i forhandlinger om en sentral rammeavtale for spesialistpraksis, og vi har ikke tatt initiativ til forhandlinger om særavtalen. Etter sentralstyrets oppfatning må disse tingene sees i sammenheng i Oslo kommune. Det kan ennå ta ganske lang tid før det er mulig å se dennesammenheng. Også her kan vi komme i konflikt.

Legeforeningen konstaterer at årets oppgjør i det offentlige har fulgt de samme linjene som tidligere. Til tross for at rammen for oppjøret denne gang er ekstraordinært stor, har ikke de offentlige arbeidsgivere sett seg i stand til å gjøre noe for de langtidsutdannede. Når akademikere i offentlig ansettelse hele tiden skal være de relative taperne i lønnsoppgjørene, undergraver dette velferdsstatens eksistens. Det er ikke solidarisk politikk.

Hans Petter Aarseth
president

Publisert: 20. juni 1998. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 15. februar 2026.